

FIȘĂ DE DOCUMENTARE

1. ELEMENTELE RÂURILOR

Elementele unui râu sunt: izvor, lungimea râului (cursul de apă) gura de vărsare. -figura 1.

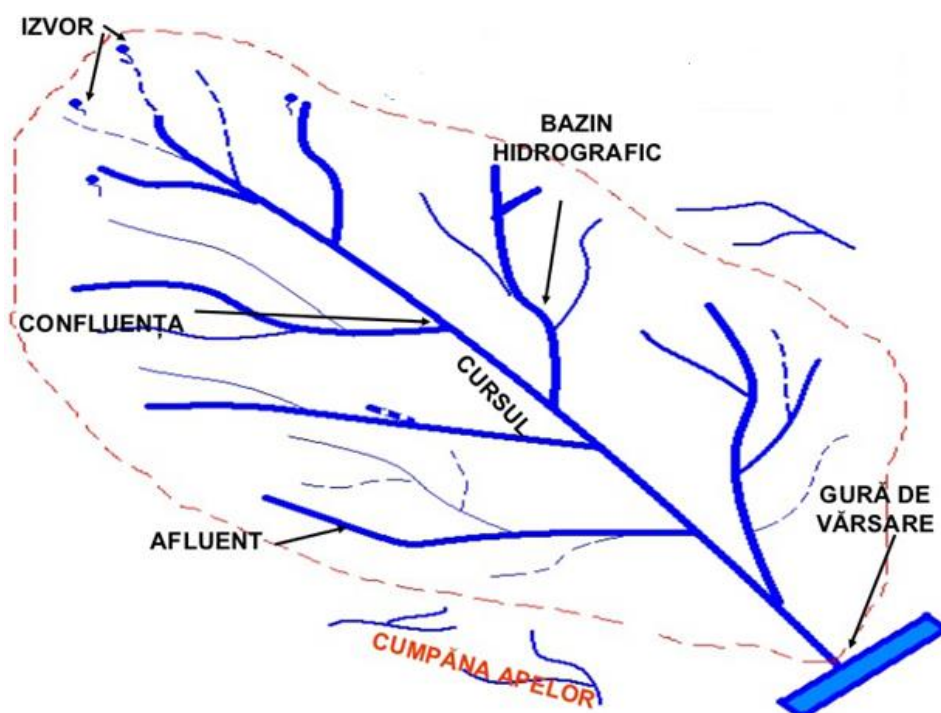

FIGURA 1. Elementele componente ale unui râu

a. Izvorul reprezintă locul de ieșire a apei dintr-o pânză freatică/lac/etc și începutul unui râu (se mai numește și *obârșie*).

b. Cursul de apă reprezintă lungimea râului de la izvor la gura de vărsare.

Cursul de apă poate fi: superior, mijlociu și inferior.

Cursul de apă superior este caracterizat preponderent prin procese de eroziune de adâncime (eroziune verticală).

Cursul de apă mijlociu este caracterizat prin procese de eroziune orizontală, iar *cursul de apă inferior* prin: viteză de curgere mică, unghiul de înclinație al pantei foarte mic și prin procese de eroziune pe orizontală și de depunere aluvionară.

Cursul de apă diferă în funcție de relief - aspectul văii fluviale. Astfel în sectorul montan apar: *chei*, *defilee*, *terase*, în sectorul de deal se dezvoltă foarte bine *terasele*, iar în cel de câmpie *luncile*.

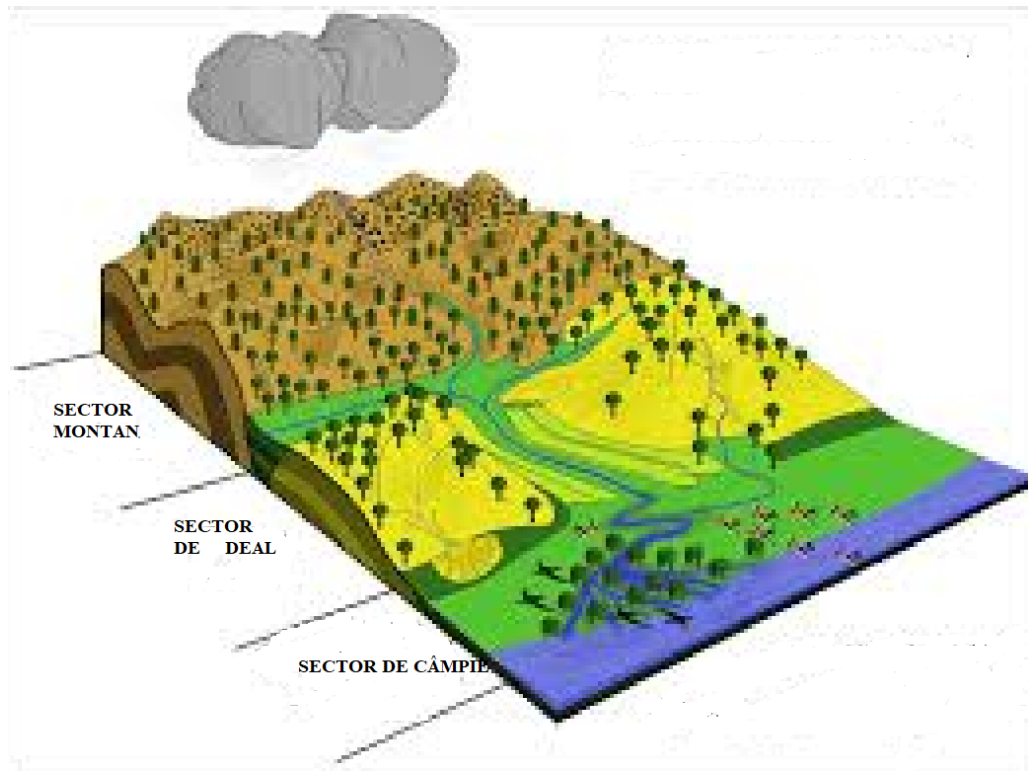

FIGURA 2. Sectoarele unei văi fluviale

Termeni suplimentari implicați în caracterizarea râurilor

Râurile care traversează depresiuni și câmpii se numesc *râuri depresionare*.

Afluent-apă curgătoare secundară, considerate în raport cu apa curgătoare mai mare în care se varsă (râu, fluviu) la punctul lor de confluent.

Confluență- loc de unire a două sau mai multe cursuri de apă.

Bazin hidrografic- reprezintă o suprafață de pe care un râu principal sau un fluviu își colectează apele.

2. Forma în plan a râului

a. Profil transversal

În plan transversal de-a lungul unui râu se disting următoarele elemente: albia minoră, albia majoră, terasele și versanții.

Profilul transversal al albiei poate căpăta diferite forme în funcție de : duritatea rocilor, modul de utilizare a versanților, înclinarea reliefului, intervenția antropică etc (*figura 2*).

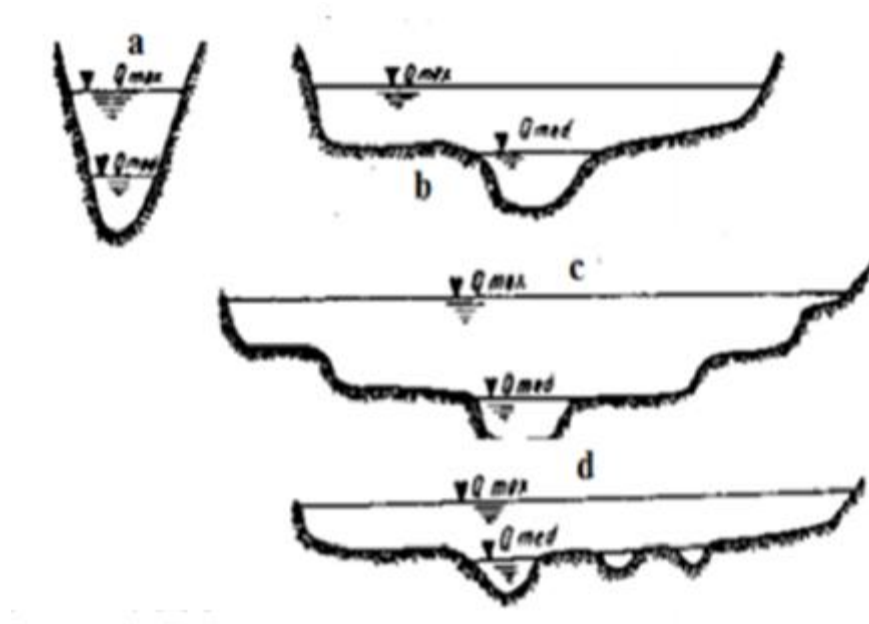

Figura 2. Forme tipice de secțiuni transversale:

a-secțiune fără albie majoră; b- secțiune cu albie minoră și albie majoră; c- secțiune cu mai multe albie majore, delimitate de terase; d- secțiune cu mai multe albie minore

B. Profilul longitudinal

Profilul longitudinal al unui râu reprezintă linia care unește izvorul cu vărsarea și apare ca rezultat al influenței mai multor factori: debit de apă, structura geologică, poziția nivelului de bază, panta inițială și timpul. El se exprimă prin pantă, adică prin diferența de nivel dintre izvor și vărsare, raportată la lungime (se exprimă în m/km sau la mie) –figura 3.

În zona cursului mijlociu, teoretic se realizează un echilibru între eroziune și transport datorită scăderii pantei. Albia se lărgeste prin eroziune laterală, se despletește/meandrea și se adâncește.

Denivelările din plan vertical ale talvegului produc pante variabile ale suprafeței libere de curgere a râului la debite mici, pante care se egalizează la debite mari.

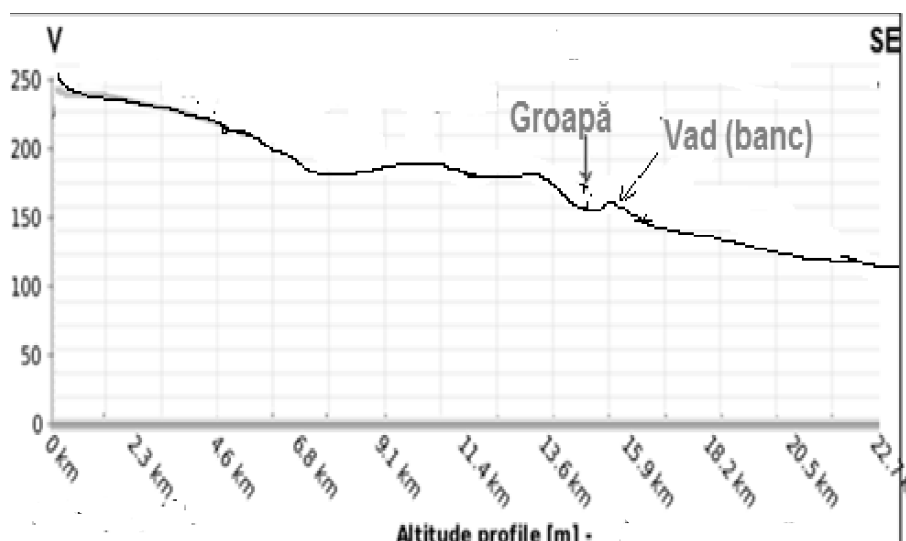

Figura 3. Profilul longitudinal al unui râu

FIȘĂ DE LUCRU

Accesați următorul link:

<https://create.kahoot.it/details/elementele-unui-rau/df64b6b4-6728-4bea-a099-d134806af2d0> și răspundeți cerințelor jocului.